

Sygn. akt III Ca 1407/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa R. J. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. o zapłatę i zadośćuczynienie: 1) zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki R. J.: a) kwotę 14.000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 7.000 złotych od dnia 12 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 7.000 złotych od dnia 24 października 2017 roku do dnia zapłaty; b) kwotę 630 złotych tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 października 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.417 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; 2) oddalił powództwo w pozostałym zakresie; przyznał i nakazał pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 2.029,14 złotych tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Powyższe rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zostało oparte na ustaleniu, że w dniu 23 września 2012 roku R. J. wraz ze znajomymi udała się na lodowisko prowadzone przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ł. Lodowisko (...). W tej dacie ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej udzielało pozwane Towarzystwo (...). W jeździe na lodowisku poza powódką i jej znajomymi uczestniczyły także inne osoby, w tym takie, które „szalały” na lodowisku i popisywały się przed innymi, bardzo szybko jeździły, hamowały tuż przed inną osobą, zajeżdżały drogę jazdy innym osobom korzystającym z lodowiska. R. J. jeździła powoli i spokojnie. Około 15 minut przed zakończeniem jazdy, młody mężczyzna, który jeździł agresywnie, jeździł przodem, tyłem, wymijał inne osoby znajdujące się na lodowisku, zajechał drogę jazdy powódce w wyniku czego musiała ona odbić w bok, przewracając się na lód i uderzając głową w taflę lodu. Nikt z obsługi lodowiska nie zwracał uwagi osobom, które jeździły agresywnie i zakłócały jazdę innym osobom. Płoza łyżwy R. J. wpadła w dziurę w lodzie znajdującą się na tafli lodowiska.

W Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Ł. Lodowisko (...), na lodowisku obowiązuje taki tryb pracy, że po każdej godzinnej ślizgawce następuje konserwacja lodu. Trwa ona pół godziny. Na lodowisko wjeżdża specjalnie do tego przeznaczona maszyna, która szlifuje lód. Równany jest wówczas lód. W maszynie jest wirnik, który szlifuje lód, a woda wyrównuje nierówności. Te czynności trwają 10 minut, po czym następuje zamrożenie lodu. Sezon na lodowisku zaczyna się we wrześniu. Jedną z przyczyn zdarzeń, które dochodzą na lodowisku jest okoliczność, że osoby korzystające z lodowiska „popisują się”.

Po wypadku, w czasie leczenia R. J. pomagała w czynnościach życia codziennego, jej matka A. J.. To ona gotowała dla córki specjalne pożywienie, jeździła z nią na wizyty lekarskie, na zakupy. R. J. w wyniku zdarzenia z dnia 23 września 2012 roku doznała urazu głowy z objawami wstrząśnienia mózgu, rany brody i złamania zębów trzonowych szczęki żuchwy. Powódka doznała urazu następujących zębów: ząb 15 – złamanie korony zęba, ząb leczony kanałowo i odbudowana korona protetyczna po zastosowaniu wkładu koronowo – korzeniowego; ząb 14 – złamanie guzka podniebiennego, ząb po leczeniu kanałowym i odbudowany koroną protetyczną po zastosowaniu wkładu koronowo – korzeniowego; ząb 47, 36, 45 – odłamanie guzka językowego bliższego, pokrycie złamanej powierzchni materiałem kompozycyjnym. Następstwem zdarzenia jest blizna w obrębie podbródka oraz trwałe uszkodzenie zębów trzonowych żuchwy i szczęki, pomimo prób rekonstrukcji zębów. Powódka podejmowała próby odbudowania koron zębów. Po zdarzeniu z dnia 23 września 2012 roku z powodu zwichnięcia w stawie żuchwowo skroniowym, złamania zębów trzonowych żuchwy i szczęki, powódka miała uniemożliwione rozwieranie jamy ustnej, przyjmowanie płynów i pokarmów. Powódka po urazie odczuwała silne bóle i zauroty głowy i szumy w lewym uchu. Przez kilka tygodni była zmuszona przyjmować środki przeciwbólowe. Odczuwała silne bóle zębów. Leczenie chirurgiczne zakończono u powódki w dniu 13 marca 2013 roku. Powódka miała prowadzone leczenie stomatologiczne, odbyła 8 wizyt stomatologicznych. Dodatkowe konsekwencje następstw uszkodzenia zębów mogą wystąpić w późniejszym okresie. Rokowania na przyszłość ze względów stomatologicznych są dobre, ale długotrwałe i pracochłonne.

Powódka po urazie wymagała pomocy osób trzecich przez około 3 tygodnie w wymiarze 2-3 godzin dziennie. Uraz głowy u powódki z objawami wstrząśnienia mózgu ma charakter uszczerbku długotrwałego i wynosi 5%, rana brody to uszczerbek trwały i wynosi 2%. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki z powodów stomatologicznych jest stały i nieodwracalny z powodu zmian koron zębów 14, 15, 47, 46, 36 z obumarciem i martwicą miążgi w zębach 14 i 15. Łącznie 5% trwałego uszczerbku na zdrowiu (1% trwałego uszczerbku za każdy ząb). U powódki nie doszło do zmian w stawie skroniowo – żuchwowym, natomiast jego zwichnięcie oraz odłamanie guzków językowych w zębach 47, 36, 45 i złamanie guzka podniebiennego w zębie 14 spowodowało zmianę ustawienia szczęki w stosunku do żuchwy i powstające zaburzenia gryzły będą się pogłębiały w trakcie ścierania się powierzchni żujących koron zębów odbudowywanych protetycznie oraz odbudowywanych guzków powierzchni żujących materiałem kompozycyjnym. Pozostaje to w związku z wypadkiem powódki w dniu 23 września 2012 roku. W zębach 36,45 i 47 doszło do odłamania guzków językowych na powierzchniach żujących i powódka nie utraciła tych zębów. W leczeniu zębów 36,35 i 47 zastosowano pokrycie złamanej powierzchni żujących i zastąpieniu ich koronami protetycznymi.

R. J. ma 22 lata, pracuje w charakterze pracownika biurowego.

Powódka w piśmie z dnia 5 maja 2015 roku skierowanym do pozwanego Towarzystwa (...) zażądała wypłaty kwoty 12.000 zł tytułem zadośćuczynienia za szkodę, której doznała w dniu 23 września 2012 roku na lodowisku (...). Pozwany w piśmie z dnia 3 sierpnia 2015 roku odmówił wypłaty żądanej kwoty.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo podlegało uwzględnieniu w całości w zakresie żądań głównych, zaś oddaleniu w części jedynie, co do żądania odsetek ustawowych. Pozwane Towarzystwo (...) nie kwestionowało udzielenia ochrony ubezpieczeniowej w dacie wystąpienia zdarzenia szkodzącego, natomiast kwestionowało zasadę swojej odpowiedzialności. Zgodnie z art. 415 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) (art. 416 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>)) kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Z tego przepisu wynika, że przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej na zasadzie winy są: zachowanie szkodzące, szkoda oraz wina w zachowaniu, które wyrządziło szkodę; przesłanki te uzupełniane są przez art. 361 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>), w którym ustawodawca dodaje do nich adekwatny związek przyczynowy między zachowaniem sprawczym i naruszeniem dobra, z którego wynika szkoda.

W niniejszej sprawie zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej. Trzeba bowiem wskazać, że jako zachowanie szkodzące podmiotu, któremu pozwane Towarzystwo (...) udzieliło ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej, należy uznać zaniechanie w postaci braku właściwego nadzoru podczas ślizgawki, w której uczestniczyła powódka. W stanie faktycznym sprawy ustalono, że do zdarzenia szkodzącego doszło z uwagi na to, iż podczas ślizgawki były osoby, które popisywały się przed innymi, bardzo szybko jeździli, hamowały tuż przed inną osobą, zajeżdżały drogę jazdy innym osobom korzystającym z lodowiska. Przy czym powódka jeździła powoli i spokojnie. To młody mężczyzna, który jeździł w tak agresywny sposób, zajechał drogę jazdy powódce w wyniku czego musiała ona odbić w bok, przeluzując się na lód i uderzając głową w taflę lodu. Podkreślić należy, że nikt z obsługi lodowiska (...) nie zwracał uwagi osobom, które jeździły agresywnie i zakłócały jazdę innym osobom. Organizator lodowiska (...) powinien zadbać o bezpieczeństwo jazdy wszystkich uczestników ślizgawki, czego w niniejszej sprawie przez swoje zaniechanie nie uczynił. Nie budzi wobec tego wątpliwości, że zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zaniechaniem organizatora lodowiska a zaistnieniem szkody.

Rekompensatę z tytułu szkody niemajątkowej stanowi zadośćuczynienie. Podstawą prawną roszczenia o zadośćuczynienie jest przepis art. 445 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>), który przewiduje, iż w wypadku m.in. uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Powołany przepis pełni funkcję kompensacyjną, bowiem przyznana tytułem zadośćuczynienia suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej przez powoda szkody niemajątkowej. Krzywda ujmowana jest jako cierpienie psychiczne i fizyczne wynikające z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Istotne jest to, że w omawianym przypadku funkcja kompensacyjna obejmuje zarówno cierpienia fizyczne i psychiczne powoda. Funkcja kompensacyjna zadośćuczynienia wpływa również na wysokość zadośćuczynienia (por. uzasadnienie SN z 31 grudnia 2010 roku, II APa 21/10). Ocena kryteriów, jakie decydują o wysokości przyznanej tytułem zadośćuczynienia „odpowiedniej sumy” jest ustalana przez Sąd w każdym przypadku indywidualnie.

Rozważając wysokość zadośćuczynienia w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wziął pod uwagę fakt, iż skutkiem zdarzenia jest urazu głowy z objawami wstrząśnienia mózgu, rany brody i złamania zębów trzonowych szczęki żuchwy. Powódka doznała urazu następujących zębów: ząb 15 – złamanie korony zęba, ząb leczony kanałowo i odbudowana korona protetyczna po zastosowaniu wkładu koronowo – korzeniowego; ząb 14 – złamanie guzka podniebiennego, ząb po leczeniu kanałowym i odbudowany koroną protetyczną po zastosowaniu wkładu koronowo – korzeniowego; ząb 47, 36, 45 – odłamanie guzka językowego bliższego, pokrycie złamanej powierzchni materiałem kompozycyjnym. Następstwem zdarzenia jest blizna w obrębie podbródka oraz trwałe uszkodzenie zębów trzonowych żuchwy i szczęki, pomimo prób rekonstrukcji zębów. Powódka podejmowała próby odbudowania koron zębów. Po zdarzeniu z dnia 23 września 2012 roku z powodu zwichnięcia w stawie żuchwowo skroniowym, złamania zębów trzonowych żuchwy i szczęki, powódka miała uniemożliwione rozwieranie jamy ustnej, przyjmowanie płynów i pokarmów. Powódka po urazie odczuwała silne bóle i zawroty głowy i szumy w lewym uchu. Przez kilka tygodni była zmuszona przyjmować środki przeciwbólowe. Odczuwała silne bóle zębów. Ponadto należy podkreślić, że powódka jest osobą młodą, ma 22 lata i tym silniej odczuwała skutki przedmiotowego zdarzenia, w szczególności w zakresie uszczerbku stomatologicznego. Podkreślić trzeba, że uraz głowy u powódki z objawami wstrząśnienia mózgu ma charakter uszczerbku długotrwałego i wynosi 5%, zaś rana brody to uszczerbek trwały i wynosi 2%. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki z powodów stomatologicznych jest stały i nieodwracalny z powodu zmian koron zębów 14, 15, 47, 46, 36 z obumarciem i martwicą miazgi w zębach 14 i 15. Łącznie 5% trwałego uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia stomatologicznego (1% trwałego uszczerbku za każdy ząb). Wobec tego, łączny uszczerbek na zdrowiu powódki to aż 12%.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami Sąd uznał, że doznaną przez powódkę krzywdę rekompensuje łącznie kwota 14.000 złotych tytułem zadośćuczynienia.

W myśl art. 444 § 1 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (art. 444 § 2 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>)). Na tej podstawie domagać się można od podmiotu odpowiedzialnego zwrotu kosztów leczenia, kosztów dojazdu do placówek medycznych oraz kosztów związanych z opieką osób trzecich. Powyższe koszty muszą mieć związek ze szkodą, a ponadto to na powodzie spoczywa obowiązek udowodnienia ich wysokości.

Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 630 zł tytułem odszkodowania w postaci zwrotu kosztów opieki osób trzecich. Jak ustalono w toku postępowania dowodowego, powódka wymagała pomocy innych osób w wykonywaniu czynności życia codziennego przez około 3 tygodnie w wymiarze 2-3 godzin dziennie. Przyjmując przeciętną stawkę (...) pełnej odpłatności za usługi opiekuńcze na terenie Ł. w kwocie 10 zł/h, należało zasądzić na rzecz powódki dochodzoną kwotę 630 zł.

W literaturze i w orzecznictwie podkreśla się, że prawo poszkodowanego do ekwiwalentu z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na konieczności korzystania z opieki osób trzecich nie jest uzależnione od

wykazania, że poszkodowany efektywnie wydał odpowiednie kwoty na koszty opieki, w szczególności wówczas, gdy nad poszkodowanym sprawowali opiekę jego domownicy (tak trafnie m.in. G. Bieniek [w:] Komentarz do kodeksu cywilnego, księga trzecia, zobowiązania, Tom 1, Warszawa 2003, s. 425).

Ponieważ pozwany dopuścił się opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego, powód wystąpił z żądaniem zasądzenia odsetek za czas opóźnienia. W niniejszej sprawie źródłem roszczenia o odsetki jest przepis [art. 481 § 1 k.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>), zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zasądzając odsetki ustawowe od kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania, Sąd miał na uwadze brzmienie [art. 359 § 1 k.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>), [art. 455 k.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>), [art. 481 § 1 k.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) i [art. 817 § 1 k.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>).

W konsekwencji, Sąd Rejonowy co do kwoty 7.000 zł tytułem zadośćuczynienia zasądził odsetki ustawowe od dnia 12 czerwca 2015 roku – zgodnie z żądaniem pozwu, zważywszy na termin 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego zawiadomienia

o szkodzi, stosownie do [art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20031241152) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20031241152>) (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 473), do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Co do dalszej kwoty 7.000 zł tytułem zadośćuczynienia Sąd Rejonowy zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 24 października 2017 roku do dnia zapłaty. Należy bowiem zauważyć, że pismo procesowe pełnomocnika powódki zawierające rozszerzenie powództwa w tym zakresie zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanego w dniu 23 października 2017 roku (k. 223), a zatem odsetki zasądzono od dnia następnego.

Natomiast od kwoty 630 zł tytułem odszkodowania zasądzono odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 24 października 2017 roku do dnia zapłaty, czyli dnia następnego po dniu doręczenia pisma procesowego pełnomocnika powódki zawierającego rozszerzenie powództwa w tym zakresie, pełnomocnikowi pozwanego.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo w pozostałym zakresie co do daty żądanych odsetek ustawowych jako bezzasadne.

Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie [art. 98 § 3 i art. 100 zd. 2 k.p.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>), zważywszy, że powódka uległa tylko co do nieznaczącej części swego żądania. Na koszty postępowania poniesione przez powódkę złożyły się: 2.400 zł - wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego (§ 2 pkt 4 (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>)) w zw. z § 19 rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r., poz. 1800); 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa.

W punkcie 3. wyroku przyznano i nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 2.029,14 złotych tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Powódka korzysta bowiem ze zwolnienia od kosztów sądowych w sprawie. Na koszty te złożyły się kwoty: 350 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu; 382 zł tytułem opłaty sądowej od rozszerzonej części powództwa, 1.297,14 zł tytułem wydatków w postaci kosztów sporządzenia opinii biegłych lekarzy.

Powyższy wyrok zaskarżyła strona pozwana w części tj. w zakresie punktu 1 lit. a i b, zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie:

- [art. 233 § 1 k.p.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosku z niego niewynikającego, tj. przyjęcie, że przyczyną wypadku powódki było zajechanie jej drogi przez innego użytkownika lodowiska, podczas gdy: z zeznań powódki i świadka M. Z. wynika, że przyczyną wypadku powódki było wpadnięcie płozy łyżwy powódki w dziurę w lodzie; z zeznań świadka G. S. wynika, że przyczyną wypadku powódki była utrata równowagi; z zeznań świadka A. J. wynika, że przyczyną wypadku powódki było potrącenie powódki przez innego użytkownika lodowiska; z zeznań powódki wynika, że zajechanie powódce drogi przez innego użytkownika lodowiska nie miało charakteru dynamicznego, gdyż powódka miała czas zarówno na podjęcie decyzji, czy wjechać w innego użytkownika lodowiska, czy też odbić w drugą stronę, jak i wykonanie manewru skrętu. Powyższe miało wpływ na wynik sprawy, gdyż w konsekwencji ww. uchybienia Sąd ustalił, że istnienia adekwatny związek przyczynowo - skutkowy pomiędzy brakiem reakcji pracowników lodowiska na zachowanie jego użytkowników a szkodą powódki; poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego, co przejawiało się w dokonaniu teźże oceny bez uwzględnienia doświadczenia życiowego, które wskazuje, że wzajemne wymijanie i wyprzedzanie łyżwiarzy poruszających się „po kole”, po zewnętrznej stronie lodowiska, stanowi coś zwyczajnego i niewymagającego interwencji pracowników lodowiska. Powyższe uchybienie miało wpływ na wynik sprawy, bo gdyby Sąd uwzględnił powyższe doświadczenie życiowe to nie uznałby, że wymijanie i wyprzedzanie wymaga interwencji pracowników lodowiska, a w konsekwencji, że ubezpieczający ponosi winę w zdarzeniu z udziałem powódki; poprzez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego, co przejawiało się w pominięciu zeznań świadków J. B. i I. S., z których wynika, że w dacie wypadku powódki pracownik wpuszczający łyżwiarzy na lód przez całą godzinę ślizgawki stał przy tafli lodowiska i nadzorował bezpieczeństwo użytkowników oraz o ile zaistniała taka potrzeba - upominał tych uczestników, którzy swym zachowaniem stwarzali zagrożenie dla osób trzecich. Powyższe uchybienie miało wpływ na wyniki sprawy, gdyż gdyby Sąd uwzględnił treść zeznań ww. świadków wówczas nie ustaliliby, że w dacie wypadku powódki nie było żadnego pracownika lodowiska, nadzorującego porządek i bezpieczeństwo w trakcie ślizgawki; poprzez sprzeczenie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wyprowadzenie wniosku o agresywnym sposobie jazdy innych użytkowników lodowiska, a przez to wymagającym interwencji pracowników lodowiska, podczas gdy powódka - jako osoba osobiście dotknięta negatywnymi skutkami zdarzenia - nie była w stanie jednoznacznie ocenić zachowania osób trzecich, jako agresywne;

- art. 98 § 1 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021631349>) poprzez niezastosowanie, a w konsekwencji zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł, w miejsce kwoty 1.200 zł;

- art. 98 § 1 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez zastosowanie, a w konsekwencji zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł, w miejsce kwoty 1.200 zł.

- art. 415 k.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>) poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że pomiędzy zdarzeniem z udziałem powódki a obowiązkiem upominania rzekomo „agresywnie” zachowujących się użytkowników lodowiska zachodzi adekwatny związek przyczynowy, mimo że reagowanie na niestosowne zachowanie użytkowników lodowiska nie spowodowałoby jego wyrównania, a w konsekwencji nie zapobiegłoby wypadkowi powódki.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia poprzez oddalenie powództwa w całości; zmianę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu przed Sądem I instancji oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego, wedle norm przepisanych; zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu przed Sądem II instancji wedle norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji pozwanego jako bezzasadnej w całości, zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie apelacyjne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna częściowo.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie prawidłowo zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Na wstępie koniecznym jest odniesienie się do sformułowanych w apelacji pozwanego zarzutów naruszenia przepisów postępowania, gdyż wnioski w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania, mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia w kontekście twierdzeń o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) poprzez dowolną (dokonaną z pominięciem zasad logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego), a nie swobodną, ocenę zgromadzonego materiału dowodowego,

Odnosząc się do powyższego zarzutu należy wskazać, że w myśl powołanego przepisu art. 233 § 1 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądzenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna ona odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>)) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, że wbrew twierdzeniom skarżącego w okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych i szczegółowych ustaleń faktycznych w oparciu o wnikliwą analizę całego zgromadzonego w toku postępowania rozpoznawczego materiału dowodowego i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>). Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś podniesione w tym zakresie zarzuty, w ocenie Sądu Okręgowego, w istocie stanowią – mimo przeciwnych zastrzeżeń ze strony skarżącej - jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji i zmierzają w istocie wyłącznie do zbudowania na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie alternatywnego w stosunku do ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego uzasadniającego przyznanie stronie pozwanej niższej kwoty zadośćuczynienia.

Podkreślenia wymaga, że apelant powinien był wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, nie zaś ograniczenie się do przedstawienia własnej, alternatywnej do ustalonej w toku postępowania pierwszoinstancyjnej wersji wydarzeń czy ich skutków. Strona apelująca powinna wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, że sąd naruszył ustanowione w art. 233 § 1 k.p.c.

(<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) zasady oceny wiarygodności oraz mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (por. postanowienie SN z 14.01.2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000/7-8/139 oraz wyrok SN z 7.01.2005 r., IV CK 387/04, Lex nr 1771263). Skarżący w apelacji warunkom tym nie sprostał.

Wbrew zarzutom apelacji stwierdzić, należy że Sąd Rejonowy ustalił prawidłowo, że na około 15 minut przed zakończeniem jazdy, młody mężczyzna, który jeździł agresywnie, jeździł przodem, tyłem, wymijał inne osoby znajdujące się na lodowisku, zajeżdżał drogę jazdy powódce w wyniku czego musiała ona odbić w bok, przewracając się na lód i uderzając głową w taflę lodu. Nikt z obsługi lodowiska nie zwracał uwagi osobom, które jeździły agresywnie i zakłócały jazdę innym osobom. Płozą łyżwy powódki wpadła w dziurę w lodzie znajdującą się na tafli lodowiska.

Okoliczności te wynikały z dowodu przesłuchania powódki, zeznań świadków G. S., M. Z..

Sąd Rejonowy nie naruszył [art. 415 k.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640160093>). Wbrew twierdzeniom skarżącego prawidłowa jest ocena, że zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zaniechaniem organizatora lodowiska, polegającym na braku wyeliminowaniu na lodowisku jazdy agresywnej, bardzo szybkiej zagrażającej użytkownikom lodowiska a wypadkiem powódki. To młody mężczyzna, który poruszał się w sposób zagrażający bezpieczeństwu pozostałych łyżwiarzy, spowodował wypadek powódki, a nikt z obsługi lodowiska nie poczynił działań by powstrzymać go od brawurowej jazdy.

Mając na uwadze powyższe, a także fakt, że w postępowaniu apelacyjnym nie ujawniono okoliczności, które Sąd drugiej instancji winien wziąć pod uwagę z urzędu, apelacja podlegała oddaleniu jako bezzasadna w oparciu o [art. 385 k.p.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) w opisanym powyżej zakresie.

Zasadny natomiast był zarzut skarżącego w zakresie naruszenia [art. 98 § 1 k.p.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) w zw. z § 6 pkt. 4 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. Sąd Rejonowy błędnie zasądził kwotę kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2.417 zł, zamiast w wysokości 1.217 zł, która prawidłowo powinna zostać ustalona w oparciu o § 6 pkt. 4 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349), tj. z dnia 25 lutego 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 490) a nie w oparciu o § 2 pkt. 4 (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) w zw. z § 19 rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Dlatego w oparciu o [art. 386 § 1 k.p.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) Sąd Okręgowy dokonał zmiany zaskarżonego wyroku, w ten sposób, że obniżył zasądzone w punkcie 1 koszty zastępstwa procesowego z kwoty 2.417 zł do kwoty 1.217 zł.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w [art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) w zw. z [art. 391 § 1 k.p.c.](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) zasadą odpowiedzialności za wynik sporu (pozwany co do zasady przegrał apelację) zasądzając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.800 zł. Na kwotę tę złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powódki w postępowaniu odwoławczym, ustalone w oparciu o [§ 10.1 pkt 1](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296) (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296>) w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015.1804).